

Professzionizáció a közbeszerzésben

Dr. Kretter Diána
közbeszerzési felügyeletért felelős
helyettes államtitkár

2025. szeptember 22.

Professzionizáció fő elemei, célja

közbeszerzési szakemberek minősítése (névjegyzék)

közbeszerzési képzési rendszer

Cél:

közbeszerzési szakemberek szaktudásának, kompetenciájának növelése, közbeszerzések szabályosságának és hatékonyságának további javítása, valamint hozzájárulás a stratégiai (zöld, innovatív) közbeszerzési megoldások szélesebb körű elterjedéséhez

Minősített közbeszerzési tanácsadók

FAKSZ-rendszer

- felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók
- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2015 novemberében vezette be
- uniós értékhatárokat elérő, illetve uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések esetén feleltek a közbeszerzési eljárások szabályos lefolytatásáért

ÁKSZ

- 2023. november 8-tól a FAKSZ-rendszert felváltotta az állami közbeszerzési szaktanácsadók rendszere
- a 2026. június 30-ig tartó átmeneti időszakban áruk és szolgáltatások beszerzésében a korábbi FAKSZ-ok is közreműködhetnek

Aktuális jellemzők

a szakértők túlnyomó többségben *FAKSZ-ként látják el* tevékenységüket (az augusztusi névjegyzéki adatok szerint 864 szakértő közül 156-an tevékenykedtek *ÁKSZ-ként*)

ÁKSZ-rendszer bevezetésével megszűnt a közbeszerzési szakértők szélesebb körében a kötelező képzés – a független közbeszerzési szakemberekre a hatályos szabályozás szerint *nem vonatkoznak egységes* képzési követelmények

ÁKSZ kötelező szakmai képzés: jelenleg mindössze 21 fajta, a közbeszerzésekért felelős miniszter által elismert képzés érhető el és a képzésen résztvevők száma is csökkent

az ajánlatkérőknél *saját foglalkoztatásban* rendelkezésre álló szakmai kapacitások szintje: az ajánlatkérő szervek több mint 62 %-a egyáltalán nem foglalkoztat saját állományban közbeszerzési szakértőt

az *önkormányzatok* körében ez az arány közel 80 %, az állami tulajdonú gazdasági társaságoknál körülbelül 60 %, a *közszolgáltatóknak* pedig a fele foglalkoztat legalább egy közbeszerzési szakértőt

legnagyobb arányban a központi *költségvetési szervek* (43,5 %) és a *közszolgáltatók* (36,5 %) nyilatkoztak úgy, hogy a közbeszerzési tevékenységük zökkenőmentes ellátásához szükség lenne a jelenleginél nagyobb létszámban foglalkoztatni szakembereket

az ajánlatkérők többsége a kompetenciák zöme tekintetében úgy ítéli meg, hogy munkatársai csak alapszintű ismeretekkel rendelkeznek, és a *szakértői szintű kompetenciák fejlesztésére van szükség*

a jelenlegi közbeszerzési szabályozási környezet *nem differenciál a közbeszerzési szaktudás* különböző szintjei között

Professzionizációs stratégia kialakítása

A közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekről (2023–2026) szóló cselekvési terv 2025. évi felülvizsgálatáról szóló **1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat** 2. pont d) alpontja alapján a közigazgatási és területfejlesztési miniszter **2025. november 30. napjáig** a közbeszerzési szakma professzionizálására vonatkozó stratégiát készít.

OECD javaslatai

- az **ajánlatkérők kapacitásainak** javítása (közbeszerzési eljárásaikat olyan módon tudják megtervezni és lebonyolítani, hogy azok vonzóbbá váljanak a piaci szereplők számára)
- a **gazdasági szereplők kapacitásainak javítása** érdekében szakmai szervezetek támogatást nyújthatnának a kevésbé tapasztalt vállalkozások számára (például a konzorciumok kialakítását és az alvállalkozók igénybevételét illetően)
- az **ellenőrző szervek, a versenyhatóság és a központi beszerző szervek** kapacitásainak fejlesztése a kifejezetten nekik szóló képzések útján
- **professzionális stratégia elfogadása** (az előkészítés során fontos a szakemberek képzettségi szintjének felmérése és a főbb hiányosságok, kihívások azonosítása, valamint az érdekeltekkel való konzultáció)

A Bizottság (EU) 2017/1805 Ajánlása

A közbeszerzés professzionalizálásáról.

A közbeszerzés professzionalizálását szolgáló architektúra kialakítása (2017) HL L 259/28

- a Bizottság a dokumentumban kiemelte, hogy a „közbeszerzés területén dolgozó szakemberek professzionalizmusának támogatása” és javítása erősítheti azt a hatást, amelyet a közbeszerzés a **gazdaság egészére gyakorol**
- a Bizottság hangsúlyozta, hogy a „közbeszerzések professzionalizálásának célja legszélesebb értelemben véve az, hogy a közbeszerzésben megmutatkozzon a közbeszerzési feladatokat irányító vagy azokban részt vevő személyek **szakmai készségei és kompetenciái, ismeretei és tapasztalatai általános szintjének javulása.**”

ProcurComp^{EU}

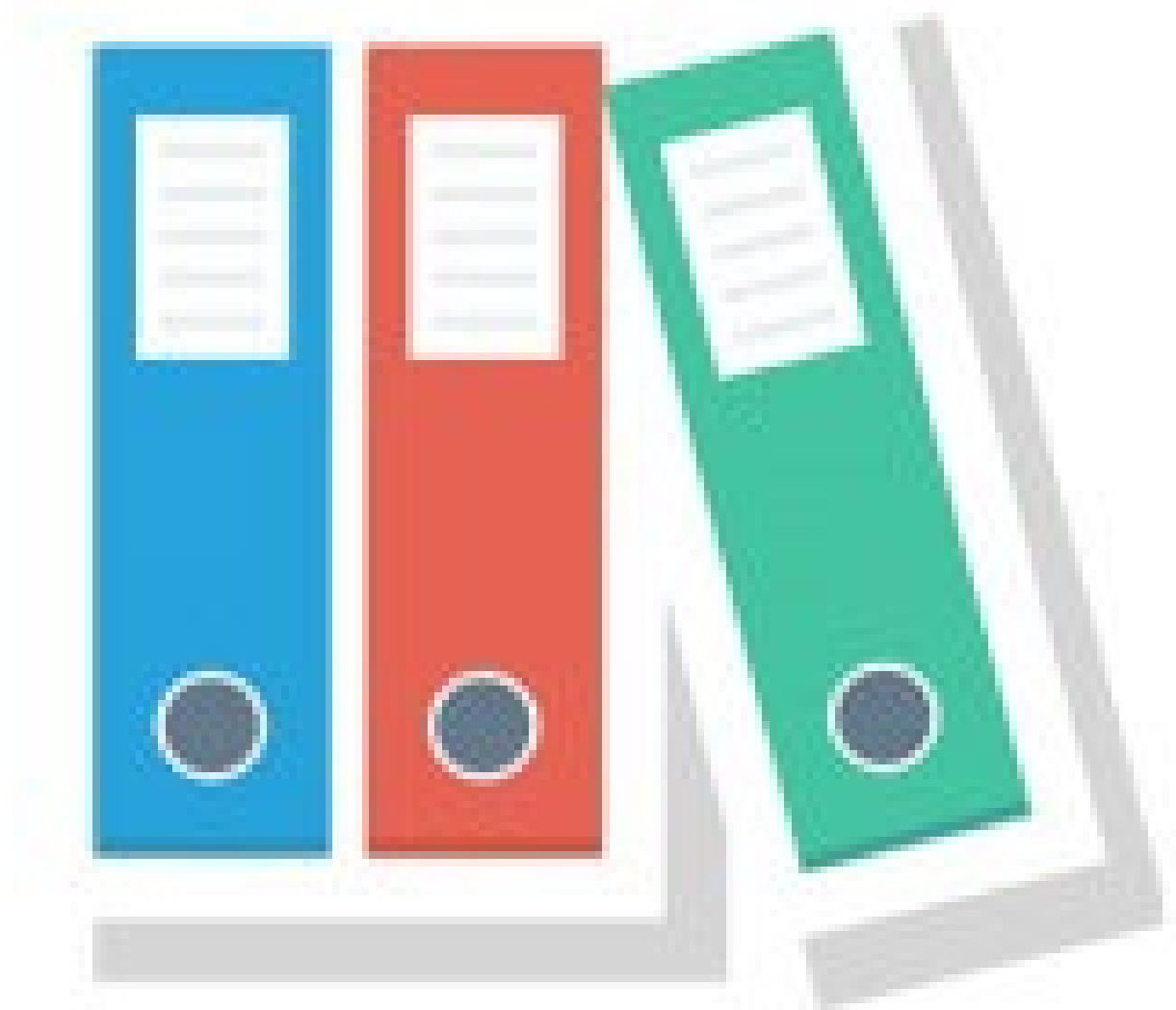
az Európai Bizottság
közbeszerzésekre
vonatkozó kompetencia
keretrendszer

- átfogó segítséget nyújt az egyes munkakörökben dolgozó szakemberekre vonatkozó elvárt kompetenciák megfogalmazásához
- a fejlesztendő kompetenciák azonosításához
- képzési követelmények meghatározásához

Ajánlás - az egyes államok és ajánlatkérők azt az igényeikhez igazíthatják

- Tartalmaz:
- kompetencia mátrixot
  - önértékelési eszközt
  - minta képzési tantervet

ProcurComp^{EU}

a **képzési rendszer** oly módon alakítható át, hogy az egyes képzésekhez nem csak kreditpontokat, hanem az általuk megszerezhető **kompetenciákat** is kell társítani

az új szemléletű megközelítéshez az alapot a ProcurComp EU keretében kidolgozott **kompetencia-mátrix** szolgáltatja

a kompetencia mátrix tartalmazza az egyes **kompetenciákat** és azok **jártassági szintjeinek** tartalmi leírását

ProcurComp^{EU}

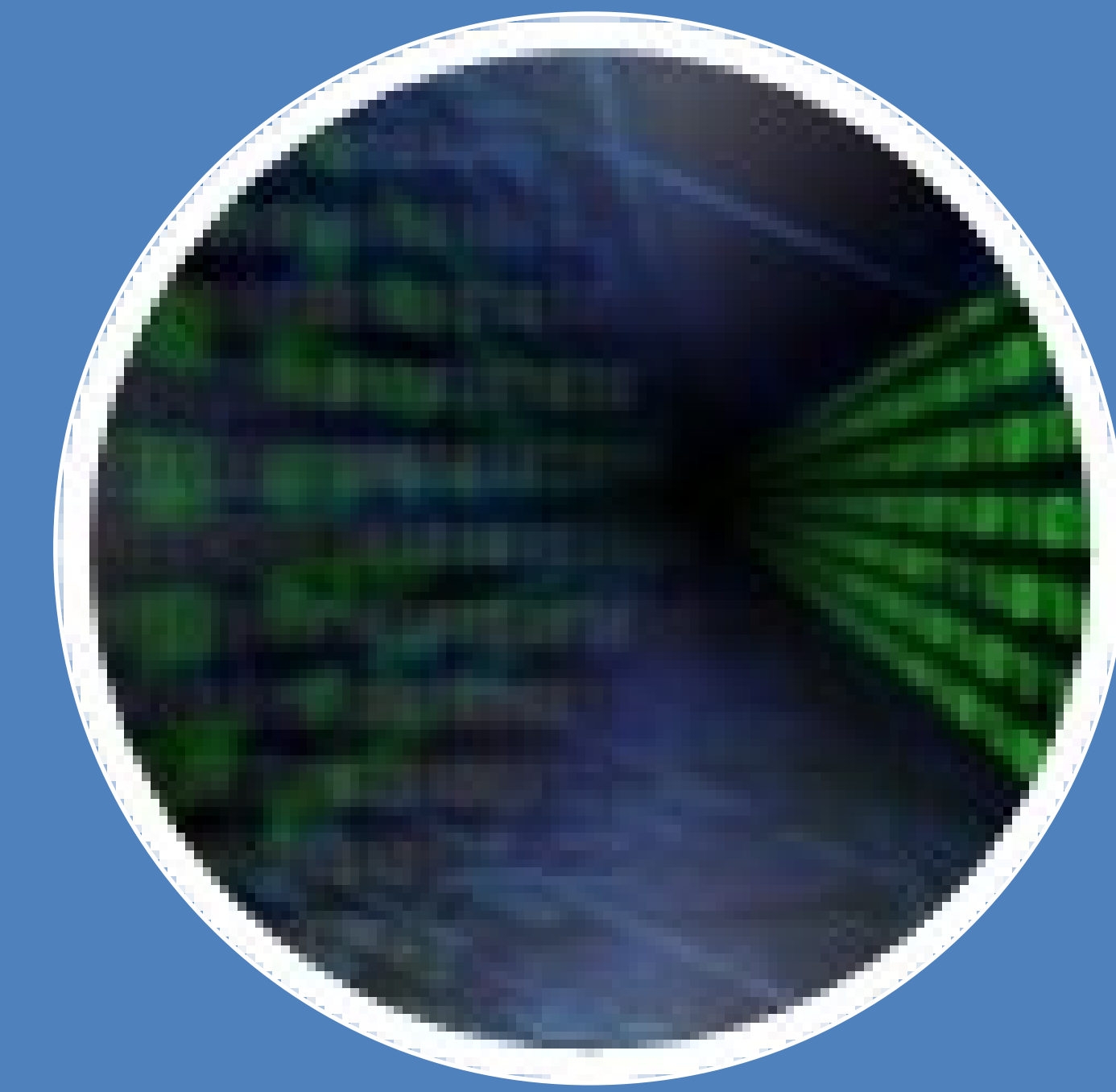

a jelenlegi hazai megközelítés a közbeszerzési szaktudást alapvetően a **közbeszerzési jogi** keretek ismeretével azonosítja és azt élesen elkülöníti a gazdasági és a beszerzés tárgya szerinti ismeretektől

a ProcurComp^{EU} :

- többféle munkaköri profilt azonosít a közbeszerzési szakmában, amelyekhez részben **eltérő kompetenciák** szükségesek
- a szabályok ismerete mellett a **gazdasági-üzleti típusú** kompetenciákat is erőteljesen megjeleníti mindegyik közbeszerzési munkaköri profilban

Négy **jártassági szintet** különböztet meg a mátrix:

- 1. alapszint
- 2. középszint
- 3. haladó szint
- 4. szakértői szint

ProcurComp Eu – 30 kompetencia

Elsődlegesen 2 kategóriára
bontja a kompetenciákat:

*Közbeszerzés-
specifikus
kompetenciák*

Humán kompetenciák

Mindkét elsődleges
kategórián belül további
3-3 alkategória található:

- horizontális kompetenciák
- szerződéskötést megelőző szakaszhoz kapcsolódó kompetenciák
- szerződéskötést követő szakaszhoz kapcsolódó kompetenciák

- személyes kompetenciák (pl. viselkedés, mentalitás)
- személyekhez kapcsolódó kompetenciák (pl. együttműködés)
- teljesítményhez kapcsolódó kompetenciák (pl. szervezeti tudatosság, kockázatmenedzsment)

A 3-3 alkategóriához
kerülnek hozzárendelésre az
egyes kompetenciák:

a közbeszerzés-
specifikus csoport **19
kompetenciát** tartalmaz
az említett 3
alkategóriára bontva
(a készülő stratégia
kizárólag ezekre
fókuszál)

a humán kompetencia
csoport **11
kompetenciát** tartalmaz
az említett 3
alkategóriára bontva

A stratégia keretében figyelembe venni javasolt kompetenciák

1. Tervezés
2. Életciklus
3. Jogszabályok
4. E-közbeszerzés és egyéb informatikai eszközök
5. Fenntartható közbeszerzés
6. Innovációs közbeszerzés
7. Kategóriaspecifikus szakértelem
8. Beszállítók kezelése
9. Tárgyalások

10. Igényfelmérés
11. Piacelemzés és piaci részvétel
12. Közbeszerzési stratégia
13. Műszaki előírások
14. Ajánlattételi dokumentáció
15. Ajánlatok értékelése

16. Szerződések kezelése
17. Igazolás és kifizetés
18. Jelentéstétel és értékelés
19. Konfliktusmegoldás és közvetítés

Nemzetközi kitekintés

Közbeszerzési szakértők minősítése egyes országokban

egyes országokban (pl. Nyugat-Európában) nem jellemző a közbeszerzési szakemberek kötelező akkreditációja, illetve központi minősítési rendszere

közbeszerzési szakemberek kötelező akkreditációja és regisztrációja, illetve központi minősítési rendszere

az uniós közbeszerzési irányelvek a közbeszerzési szakemberek tanúsítására nem tartalmazzak szabályt

Uniós, illetve OECD országok kisebb hányadában létezik ilyen rendszer, azonban egyes nyugat-európai országokban is fellelhetők más irányú, de magas szintű professionalizációs törekvések

jellemző a közép- és kelet-európai országokra, valamint egyes dél-amerikai államokra

OECD országok: 2025-ben 11 államban működött központi minősítési keretrendszer (31 %)

minősítési rendszerekben számos eltérő megoldás, pl: minősítés ellenére sem kötelező az eljárásokba történő bevonás (pl. Szlovákia)

Nemzetközi kitekintés

Képzési követelmények

Egyes államokban a képzési rendszer
opcionális

(hivatalosan nem képezi egyes
közbeszerzési funkciók gyakorlásának
előfeltételét)

Több országban a **kötelező képzés elvégzését**
követően lehet vizsgát tenni
(a bejegyzéshez).

Számos, kötelező akkreditációt nem alkalmazó országban működik kiterjedt képzési rendszer
a közbeszerzési szakemberek tudásának fejlesztésére.

Nemzetközi kitekintés - példák

Horvátország

- tanúsítási rendszer működik
- 50 órás képzés + sikeres vizsga
- tanúsítvány érvényessége 3 év
- megújításhoz 32 órás képzés
- bírálóbizottságban lennie kell legalább egy tanúsítvánnyal rendelkezőnek

Litvánia

- minősítéshez vizsga szükséges
- tanúsítvány érvényessége 5 év
- megújításhoz újból vizsgázni kell
- bírálóbizottságban lennie kell legalább egy tanúsítvánnyal rendelkezőnek

Szlovákia

- közbeszerzési szakmai támogatók természetes és jogi személyek is lehetnek
- nyilvántartásba vétel feltétele a Szlovák Közbeszerzési Hatóság által szervezett vizsga sikeres teljesítése
- szakmai támogatók igénybevételére vonatkozó kötelező előírás nincs

Szerbia

- egyszintű tanúsítási rendszer, felelőse a Szerb Közbeszerzési Hatóság
  - bejegyzéshez vizsga szükséges
- felsőfokú végzettség megléte is feltétel

Ausztria

- az ország legfőbb központi beszerző szervére (Bundesbeschaffung) vezettek be minősítési rendszert
  - legalább egy éve a szervezetnél dolgozók szerezhettek minősítést
- kötelező képzés teljesítése és vizsga letétele után
  - minősítés 3 évig érvényes

Nemzetközi kitekintés - példák

Egyesült Királyság

- komplex szakmai keretrendszer, amely egyfajta életpályamodellt biztosít
- keretrendszer hét szintet különböztet meg és mindegyikhez önálló szerepeket, illetve feladatköröket társít
- állami szervek számára azonban ennek használata nem kötelező

Szlovénia

- kompetencia modellt hoztak létre (ProcurCompEU)
- háromszintű kompetencia mátrixot alkottak meg, hat különböző munkakörhöz

Új-Zéland

- kompetencia modellt hoztak létre (ProcurCompEU)
- bevezették a Közbeszerzési Képességi Indexet (arra kötelezett ajánlatkérőnek évente értékelnie kell a szervezetén belül rendelkezésre álló közbeszerzési szaktudást és képességeket)

Kompetencia-központok, tanácsadás

- **Ausztria:** közbeszerzési kompetenciaközpontot működtet, amely jogi tanácsadást nyújt az ajánlatkérőknek
- **Németország:** innovációs és fenntartható közbeszerzési kompetenciaközpontot működtet az ajánlatkérők támogatására
- **Franciaország:** Kórházi Beszerzők Hálózata szakértői központként is működik

Ajánlatkérők közötti együttműködés, mentorálás

Finnország, Új-Zéland

Útmutatók, iránymutatások

- **Hollandia:** Közbeszerzési Szakértői Központ egyablakos rendszert működtet
- **Skócia:** online felület működtetése, ahol közbeszerzési szakemberek számára az egyes lépéseket ismertető útmutatást biztosítanak a közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszában

Köszönöm a figyelmet!